

CERJE • Fotografska razstava v Pomniku miru obuja spomin na slavnega tržaškega pisca, ki je postal simbol neuničljive človeške volje

108 let Borisa Pahorja skozi objektiv Alenke Slavinec

Razstava No. 108 – Boris Pahor, ki jo je pripravila fotografinja in večplastna umetnica Alenka Slavinec, združuje fotografije iz Pahorjevega zasebnega in javnega življenja ter se osredotoča na simbolne elemente iz njegove literature.

• JAN KLOKOČEVNIK

Alenka Slavinec
fotografinja

Ob praznovanju Pahorjeve 100-letnice se je sloviti pisatelj potožil, da ga vsi zgolj fotografirajo, nihče pa ne bere njegovih knjig. Alenka Slavinec je tedaj iz torbice vzela njegovo delo *Nekropola* in ga prosila za avtogram.

Med njima je vzklilo prijateljstvo, ki je preraslo v tesnejše sodelovanje, ko se je Pahor pustil ujeti v objektiv ptujske fotografije in umetnice.

Število 108 simbolizira tudi razčlovečenje

Tako je nastalo 108 fotografij enega najslavnejših slovenskih pisateljev. Zdaj si jih je moč ogledati na razstavi z naslovom No. 108 – Boris Pahor v Pomniku miru na Cerju. Število 108 v naslovu ni naključno, nas pouči fotografinja.

“Narava na Cerju poveže človeka s srcem in preteklostjo ter nas napolni z globoko hvaležnostjo, da smo danes še svobodni.”

Ne predstavlja zgolj Pahorjevih 108 let življenja, marveč simbolizira tudi razvrednotenje in razosebljanje človeka, kot sta bila prisotna v koncentracijskih taboriščih, kjer so ljudje izgubili svoja imena in postali zgolj številke. “V mnogih svetovnih verstvih in prepričanjih je 108 magično število, v sodobnem svetu pa lahko simbolizira tudi potrošništvo,” še pristavi umetnica.

Skoraj vse so nastale v dobrih treh urah

Razstava vključuje dvanajst umetniških montaž, vsaka

med njimi pa je sestavljena iz devetih Pahorjevih portretov. To prikazujejo trenutke iz njegovega zasebnega in javnega življenja ter razkrivajo različne plati njegove osebnosti.

“Vsi portreti so nastali v treh urah druženja 10. oktobra 2013 v Pahorjevem domu, razen fotografije Platonška lju-bezen. Lokacijo je izbral Pahor sam,” pojasnjuje Slavinec. S piscem sta se zblížala - kasneje jo je Pahor vodil v knjižnico, skupaj sta pohajkovala po Proseku, razkazal ji je svoj dom v Kontovelu in velik kup čestitk.

Simbolika obiskovalce spodbuja k razmisleku

Montaže v avtoričini tehniki SILIAMMM vodijo v dialog med fotografijno in pisateljem ter hkrati nagovarjajo domišljijo bralca Pahorjevih knjig. “Knjiga je bila Pahorjev medij izražanja, ki je močan medij za spodbujanje domišljije bralca, zato so montaže vstop skozi simboliko, kot so v *Nekropoli* železniške tračnice, vlak, zi-ma, viseči čevlji, spomin na enosmerno vožnjo v pekel – v taborišča,” ponazarja Slavinec in dodaja, da simbolika obiskovalce spodbuja k razmisleku o pomenu ohranjanja spomina na te dogodke za prihodnje generacije.

Kot pravi, jo zelo veseli, da so mnogi, ki so s Pahorjem sodelovali ter ga dobro poznali, med drugim njegov sin **Adrijan Pahor** in italijanska senatorka slovenskega rodu **Tatjana Rojc**, potrdili, da je na portretih prav on v vsej svoji paleti izrazov.

“Verjamem, da se mir začne v nas samih”

Umetnica še pove, da je bil Pomnik miru na Cerju izbran kot strateška simbolna točka, saj naj bi imel po njenih besedah posebno moč transformacije sporočil in čiščenja človeškega uma. “Narava na Cerju poveže človeka s srcem in preteklostjo ter nas napolni z globoko hvaležnostjo, da smo danes še svobodni,” je slikovita.

Dodaja, da je za projekt zbrala pogum in energijo, saj je prepričana, da je svet pozabil, kdo je človek v svojem bistvu in kaj mir v resnici pomeni. "Verjamem, da se mir začne v nas samih. Zato je vredno ustvarjati projekte, ki v nas spodbujajo občutek miru in zavedanja, da svoboda ni samoumevna," zaključuje avtorica.

Pri projektu so sodelovali EPK GO! 2025, Občina Miren-Kras, Zlatarna Celje in Ariana Suhadolnik z javnega zavoda Miren Kras, ki se je zavzela, da je bil projekt umeščen v okvir Evropske prestolnice kulture ter v krovni projekt Varuhi miru. Fotografska razstava, ki se poklanja velikanu slovenske besede, bo v Pomniku miru na ogled vse do decembra, potem bo potovala po Sloveniji in svetu. •

Ambasadorica Lipicanca

Alenka Slavinec je mednarodno priznana umetnica iz Ptuja, znana po svojih večplastnih talentih na področju fotografije, filma in vizualnih medijev, kjer raziskuje globoke teme človeške izkušnje, duhovnosti in narave. Je ambasadorica lipicanca, s Kobilarno Lipica sodeluje od leta 2010. Prejela je mnoga priznanja, med drugim nagrado ameriških staroselcev Jaguar AWARD 2024 (FWII) za vlogo "mosta" med različnimi kulturami in zavestmi.

FOTO: ALEKSA SLAVINEC

Portreti Borisa Pahorja izžarevajo tudi del Pahorjeve osebnosti, ki je zažarela v intimnih pogovorih z avtorico razstave.

FOTO: ALENKA SLAVINEC

Na razstavi v *Pomniku minu*. Od leve proti desni: [Ariana Suhadolnik](#) (*Javni Zavod Miren Kras*), Adrijan Pahor, avtorica razstave Alenka Slavinec in mirenški župan Mauriĉj Humar.

FOTO: ALENKA SLAVINEC

Razstava vključuje dvanaĉst umetniĉskih montaĉ, vsaka med njimi pa je sestavljena iz devetih Pahorjevih portretov.